

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

25. Eadem uberiorius astruitur ex effectibus gratiae relativis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Eadem uberior astruitur ex effectibus gratiae relativis.

C A P V T X X V.

VENIAMVS ad effectus baptismi & A
gratiae relativos, inter quos
Primus est, Reconciliare hominem
Deo, De quo sic Julianus: Post reconcili-
ationem, quam cum Deo habere promerimus per
operam videlicet mediatoris, debemus percipere animo
sempiterna gaudia, & non solum salutem sperare, sed
etiam gloriam. Et Augustinus: De reconciliatione
agebat Apostolus, quam tu quoque per mediatorem
Christum ex inimicitijs quas cum Deo habuimus fa-
dam esse concedis. Et Pelagius: Gratia vobis &
pax; gratia sola fide estis salvati; & pax, gratia re-
missis delictis omnibus reconciliati fuerant Deo. Re-
conciliatio autem ex inimicitijs, hoc est amici-
tia & pacis redintegratio, sine dilectione,
adeoque sine gratia habituali fieri nullo pacto
potest. Amicitia enim dilectionem eamque
mutuam includit.

Secundus est Adoptare & facere hominem filium
Dei quem efficit in baptismo dilucide Pela-
giani crebro contumaciterque confitentur. B
aptisma quo nunc adoptamus, inquit Julianus, non-
dum fuerit institutum. Et paulo ante dicentem
cum audivimus: Et gratia qua in baptismate
non solum peccata condonat, sed cum hoc indulgentia
benigno & provebit & adoptat & consecrat, hac,
inquam, gratia meritum mutat rerorum, non liberum
condit arbitrium. Et alibi docere Pelagianos
proficitur: Gratiam Christi aequaliter cunctu a se
imbutis adoptionis & sanctificationis promotionis que
dona conferre. Hinc illa siue ab eodem repe-
rita sententia: Quos fecerat Christus condendo bonos,
facit innovando adoptandoque meliores, quam
alibi ita exprimit; innocentiam quam creat bona,
facit innovando adoptandoque meliorem. Quod au-
tem non sola externa aliqua deputatione put-
tarent hoc fieri, sed vera realique adoptione,
satis declarant verba Pelagi, quibus Juliano

C
& Catholicis consentiens dicit: Filium Dei in-
dusi (per baptismum) & toti membra eius effecti,
filii Dei situs necesse est. Neque parvum hoc eos
estimassem bonum, satius Augustini verba signi-
ficant quibus dicit: Quar sit necessarium baptis-
ma parvulus dicite; profecto quia ei boni aliquid
confert, & idem aliquid ne parvum nec mediocre, sed
magnum est. Nam si eos negatis attrahere quod in
baptismoremittatur virginale peccatum, tamen regen-
erationis lavacro adoptari ex filiis hominum in filios
Dei non negatis imo etiam predicatis. Quod con-
tinuo vocat excellens bonum, sublime donum.
Quid magnum, quid sublime, quid excellens
continet, illud adoptionis bonum, si nulla
hominis facta mutatione sola externa & pu-
tatio deputatione filius haberetur, qui ante
non fuit? Imo nec fieri hoc posse statuunt,
qui contra haereticos nostri temporis internam
hominis renovationem justitiamque defen-
dunt; Certe regeneratus diligitur ut filius, inquit
Bellarmine, cum antea odio haberetur, ut ini-
mici.

cus; igitur mutatio aliqua facta est. Ac per hoc reges-
teratio aliquid in ipso homine ponit ob quod filius Dei
nominetur & sit. Nec dissentiant alij a quibus
idem tractatur argumentum. Quae sane si
recte contra novos haereticos ex ratione ad-
optionis & regenerationis in filium Dei infe-
runtur, recte etiam pro antiquis. Cur ergo
internam gratiam, qua ex filiis hominum fie-
rent filii Dei a Pelagianis agnitam esse diffite-
bimur? Quandoquidem in ipsisdem filiis suis
Deum etiam inhabitare fateantur? Siquidem
Tertium baptismi effectum ponunt, Efficere
hominem templum Dei. Julianus namque, Incredibile
dicit videri, quod in utero baptizata cuius cor-
pus est templum Dei, formatur homo futurus sub dia-
bolo, nisi Deo renascatur ex Deo. Et Pelagius com-
mentarios in Epistolas Pauli scribens tem-
plum istud judicat, sive in singulis sive in universa In. 3. 1. ad
Ecclesia intelligi posse: quicq violatur quando Cor. n. 22.
corpus suum quisque peccando contaminat. & 23.
Neque vero illud tanquam desitutum habita-
tore suo vacuum esse putas. Nam praeterquam
quod omnibus omnino creaturis infinitate
majestatis insit Deus, peculiarem etiam in san-
ctis veluti templis suis inhabitationem agnoscit
Pelagius. Tribus, inquit, moais messe Deum legi-
mus, secundum infinitatem omnis creatura, sicut ipse In. 5. 2. ad
dicit per Prophetam; nomine celum & terram ego im-
plo? Secundum sanctificationem & peculiarem in-
habitationem in sanctis, iuxta illud & inhababo
in illis. Secundum plenitudinem divinitatis in Chri-
sto &c. Et alibi clarius illustrans quod ante
dixerat: Iusti, inquit, templum Dei sunt. Et, cum
ubique sit Deus, tamen in illis proprie habitare se di-
cit qui eius gratia perficiuntur, & qui mundum ei
preparant sui cordis hospitium. Quid magis ex
vero & Catholicum de Dei inhabitatione vel
ab orthodoxo dici potuisse?

Quartus est, Facere haeredem Dei, coheredem
autem Christi. Filio enim debetur hereditas, ea-
que non alia nisi regni Dei, & in regno Dei. Nam
apud Augustinum Pelagiani sine ambagibus
dicunt ideo parvulos baptizari, ut spiritalem Lib. 1. do
procreationem non habentes crecentur in Christo, & pcc. merita
ipsius regni celorum participes fiant eo modo filii &
haeres Dei, coheredes autem Christi. Et Cele-
stius in libello fidei sua quam Romae coram
Zozymo Papa gestis Ecclesiasticis allegavit,
palam infantes in remissionem peccatorum
baptizandos esse proficitur: Quia Dominus, in-
quit, statuit regnum celorum non nisi baptizatis
posse confectri, quod quia vives natura non habent con-
fesse necesse est per gratie libertatem. Vnde mul-
tas dotes ex Pelagianorum opinione recensens
Augusti, que per baptismum conferuntur infan-
tibus, inter ceteras non tantum ponit adoptio-
nem filiorum Dei, verum etiam municipatum Lib. 1. oper.
Hierusalem caelestis, & possessionem regni celorum, imperf. f. 59
Capitale siquidem dogma inter eos fuit, par-

yulus

O

Liber de heresi vulos propterea baptizari ut regeneratione adoptati A
fis. *Hæresi* admittantur ad regnum Dei. de bono in melius trans-
88.

lati, non ista renovatione ab aliquo malo obligationis
veteris absoluti. Hanc autem adoptionem in re-
gnum Dei & renovationem per gratiam in
ipsis parvulis intus fieri satis insinuat Augu-
stini. quando cum Iuliano disputans querit :
Die queso quibus meritis parvulorum debet regnum celorum? Et questioni ex Pelagianorum lensu-
respondens ; *dicitur es forte, inquit, debere hoc*
cum gratia sua, qua opitulante renati sunt. Propter
hanc enim acceptam iam reuise in eius regnum me-
mentur. Quam probans responsum, & adver-
sarum inde subvertens, adjicit : *Sed ipsam gra-*

*Liber I. oper.
imp. f. 120.*

tiā quam regenerandis exhibet, nullis eorum omnino
meritis debet. Nonne aperte gratiam opitulan-
tem à parvulis accipi, & eis exhiberi, & pro-
pterea eis deberi regnum Dei etiam ex Iuliani
mente & allatā responsum proficitur? Nam
si perspectam habuit non esse illam de accepta
gratia, sed prorsus contrariam Pelagianorum
sententiam, non recte illam ad propositum
suum proferre videretur. Et ne quis ipsum
forte baptismum gratiam vocari diceret, o-
ccurrit alibi ipse Julianus dicens. *Hez gratia que* *Liber I. oper.
in baptisme cum indulgentia beneficio provehit & impetrat*
adoptat & consecrat. Vbi baptismum & ba-
ptismi gratia manifesta distinctione sejungit.

Expenditur locus Divi Chrysostomi, & Synopsis eorum quae pro-
afferenda gratia habituali Pelagiani dicunt.

C A P V T   X X V I .

EX quibus omnibus tam baptismi effe-
ctibus quos recensuimus quām ipsā re-
missionis conditione, quān constanter
Pelagiani profitentur satis luculentē
constare arbitror eos gratiam habitualem &
agnovisse & in suis scriptis esse confessos. Nam
si in sancti alicuius Patris monumentis, cuius
nobis autoritas ad eam contra hæreticos affer-
tendam esset necessaria, tot testimonia conglō-
bata cernerentur, nemo nisi vel imprudentissi-
mus vel impudentissimus de ejus auderet
mente sententia fluctuare. Quod ex uno
Divi Chrysostomi loco perspicuum esse po-
test. Nam quia ille de baptizatis in quadam
ad Neophytes Homilia dixit : *Non enim infa-
tum sunt liberi, sed & sancti: non tantum sancti, sed &
& iusti: non solum iusti, sed & filii: non solum filii,
sed & hæredes: non solum hæredes, sed & fratres
Christi: non tantum fratres Christi, sed & cohæ-
redes: non solum cohæredes, sed & membra: non tan-
tum membra, sed & templum: non tantum templum,
sed & organa spiritus. Vides quos sint baptizati
largitates? & nonnulli deputant celestem gratiam in
peccatorum tantum remissione confidere:* Nos autem
honores computavimus decem. *Sic & tunc xii &*
xviii & xxii & xxvii & xxxii & xxxvii & xxxix & xlvi & xlvi

*Chrysostomus.
Hom. ad
Neophytes.*

Hæresi *reperiuntur*
spud August.
lib. I. cont.
*Iul. c. 6. ca-
teria non es-
tante.*

Et erga *reperiuntur*
spud August.
lib. I. cont.
*Iul. c. 6. ca-
teria non es-
tante.*

Francis.
*Suar. lib. 6.
degradat. c. 1.*
*n. 6. lib. 7.
c. 7. n. 2.*

assertione comprobasse. Vnde merito scriptor
quidam Neotericus, qui tamen Pelagianos
habituelim illam gratiam nunquam agnoscere
sentit, de illo loco Chrysostomi in hunc mo-
dum. *Et ita evidenter loqui solent Patres de hac gra-
tia (permanente seu habituali) cum agunt de
effectu baptismi, praesertim in parvulis, estque ege-
giunt testimonium D. Chrysostomi Homilia ad Ne-
ophytes. Et mox ea citat, que paulo ante produ-
xit. *Et alibi de eodem loco: In quibus specia-
liter notari possunt verba illa Chrysostomi Homilia ad
Neophytes ubi exp̄e docet, gratiam baptismi non
in sola remissione peccatorum confidere, sed etiam in**

*denorum infuscere, quo numerando ait; ut eis adda-
tur sanctitas, iustitia, adoptio. Numerando autem iu-
stitiam evidenter docet illam sanctificationem esse etiam
in iustificatione per iustitiam inherentem rā quam per
formam. Repte quidem & merito. Sed cognoscere
personam in iudicio non est bonum. Si enim Divus Proph. u
Chrysostomus illis verbis donorum infusio-
nem iustitiamque inherentem exp̄esse & evi-
denter docet; quid ni etiam similibus verbis
Celestius, Pelagius, & Julianus? Nam eundem illum locum pro se suoque dogmate affer-
endo citat Julianus. Ut quia Chrysostomus
infantes non habere peccata dixerat, inde pecca-
tum eorum originale destrueret. Qua sane *Iul. c. 6. no*
illius testimonij allegatione quid aliud quam *ita.*
idem omnino quod Chrysostomus & D. Au-
gustinum de baptismi munerialib⁹ se sentire
confitetur? Alioquin enim ad seū jugulandum
gladium adversario suo præbuleret. Nec sanc-
dissimulasset S. Augustinus, qui tam libenter
& frequenter maiorum suorum autoritate Pe-
lagianos premit, Juliani errorem si quem à
Christianā disciplina diversum de re tanta do-
quisset, tam evidenti testimonio profligare.
Sed tantum abest ut quicquam ab illa Chrysostomi
doctrina alienum excepta peccati ori-
ginalis remissione Julianus senserit, ut potius
iisdem p̄e verbis que in Chrysostomo evi-
dentiissima esse judicatur, ad opprimendas ba-
ptismi dothes utatur. Quod enim Chrysost. di-
cit; hoc de causa infantes baptizari; ut eis adda-
tur sanctitas, iustitia, adoptio, hæreditas &c. Hoc
Julianus dicit: *Vt bono corrum naturali bonum san-
ctificationis accedit; ut sint infantes sancti Dei filii.* *Iul. c. 17.*
Hoc Pelagius: *Vt spiritualem procreationem non ha-
bentes crederent in Christo & ipsius regni celorum peccatum meriti.* *Iul. 1. de*
participes fiant, eo modo filii & hæredes Dei, co-
hæredes autem Christi. Hoc de parvulis & c. 19.
majoribus idem ille Julianus: *Fieri pecca-
torem (vi baptismi) ex malo perfecte bonum, in-
nocentem autem quis nullum habet malum propriæ
voluntatis ex bono fieri meliorum, id est optimum, ut
ambō quidem in Christi membra transcant consecra-
ti. Idecirco enim peccatorem perfecte bonam &
innocentem parvulum optimum fieri dicit,* *ne quis existimat, quod Chrysostomus*
*nonnullos**